

інших річок, озер і водоймищ України. Одночасно виконання такої роботи буде сприяти певному пожвавленню таких галузей, як машинобудування та металургії (продукція якої є базовою для машинобудівної галузі), а також розвитку існуючих і створення нових підприємств. Саме у такому напрямку необхідно здійснювати інноваційний розвиток підприємств промисловості задля впровадження екосистемного підходу в галузеву політику вітчизняних промислових підприємств, яка є складовою державної політики розвитку національної економіки.

Література

1. Статистичний щорічник України за 2017 рік. Державна служба статистики України. Київ, 2018. 541 с.
2. Метеленко Н., Попова А. Проблеми адміністрування ресурсних платежів та техніко-технологічного забезпечення платників екологічних податків у промисловості. Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво, 2014. № 4 (79). С. 34–38.
3. Статистичний щорічник України за 2018 рік. Київ : Державна служба статистики України. Вернер І. Є. (за редакцією), 2019. 481 с.

Беклешов Д., аспірант
НТУ «Дніпровська політехніка»
м. Дніпро, Україна

РОЛЬ МАЛИХ ПІДПРИЄМСТВ В ІННОВАЦІЙНОМУ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ

Інновації життєво важливі для малого бізнесу. Вони дають змогу отримати конкурентні переваги завдяки новим продуктам, процесам чи послугам.

Малий бізнес, зокрема, особливо підходить для генерування інновацій завдяки таким перевагам, як швидкий час реагування, прямі процеси прийняття рішень, пряма мотивація, економні структури та яскраво виражена орієнтація на споживача.

Рушійною силою інновацій у малому бізнесі є, насамперед, власник та працівники. Для них характерним є готовність до змін, відданість, постійна зацікавленість та відповідна поведінка в поєднанні з інноваційною культурою [1].

Впровадження інновацій - одна з найбільших труднощів, з якими сьогодні стикаються компанії. Часто це не дефіцит ідей, а можливість реалізувати ці ідеї - будь то нові товари чи змінені процеси - у компаніях.

Компанія, яка не зможе відповісти на питання щодо способу реалізації інновацій у довгостроковій перспективі, більше не матиме конкурентоспроможної продукції, а отже, і продажів.

Статистика свідчить, що близько 30 відсотків економічного зростання безпосередньо залежить від інновацій. Проте багато компаній, особливо компанії, які мають менше 100 осіб, стикаються з проблемою впровадження цих нововведень, якщо, наприклад, недостатньо фінансування чи ноу-хау для

інтеграції інновацій у корпоративну структуру. Це також може призвести до невизначеності і навіть позбавити мотивації до участі в інноваційних заходах [2].

Розподіл малих підприємств за видами економічної діяльності свідчить, що їх посередницька і торгова орієнтація виражена найбільш чітко. Майже чверть малих підприємств в Україні займаються торгівельною діяльністю та послугами по ремонту.

Майже 70% малих підприємств працюють в секторах економіки з мінімальним реальним матеріальним наповненням або взагалі без такого. Ще біля 10% малих підприємств працюють в секторі будівництва, але і тут значна їх частина надають послуги з ремонту приміщень.

У сфері обробного виробництва задіяне трохи більше 10% малих підприємств. Тут домінують міні цеха і окремі виробничі лінії з декількома робітниками, які виробляють відносно не складну продукцію в основному на замовлення (двері, вікна, металеві і дерев'яні вироби, меблі, сувеніри, оперативну поліграфію, харчові продукти і т.п.). В більшості це відносно примітивні виробництва зі зношеним фізично і морально обладнанням, низькою ефективністю праці.

Основними проблемами розвитку малого бізнесу на регіональному рівні є: недоступність фінансово-кредитних ресурсів; надмірний податковий тиск; недостатній рівень інформаційної та правової обізнаності суб'єктів підприємництва; відсутність мотивації до інвестиційної та інноваційної діяльності; тощо.

З метою сприяння розвитку малого підприємництва необхідно забезпечити дієвий механізм фінансово-кредитної підтримки суб'єктів господарювання, створити ефективну систему оподаткування, покращити інформаційно-консультаційне обслуговування тощо.

Важливим механізмом тактичного державного регулювання є удосконалення інфраструктури підприємництва. При цьому до об'єктів інфраструктури підтримки розвитку слід віднести бізнес-центри, інноваційні бізнес-інкубатори, науково-технологічні центри, центри трансферу технологій, фонди підтримки підприємництва, територіальні та галузеві кластери, лізингові компанії, центри субконтрактації, консультативні центри, інші підприємства, установи та організації або їх мережеві об'єднання.

Головним завданням у розвитку інфраструктури підтримки підприємництва має стати не тільки зростання кількості об'єктів інфраструктури підтримки малого підприємництва, а їхнє рівномірне розміщення, зосередження не лише в обласних, а й у районних центрах, а також підвищення якості роботи, поліпшення кваліфікаційного рівня персоналу й розробки інноваційної моделі діяльності та співпраці з підприємствами.

В сучасному суспільстві важливим напрямом розвитку в цілому є орієнтація на екологічну безпеку на основі створення якісної продукції та послуг. Можливими заходами по орієнтації бізнесу на виробництво якісних товарів та послуг є наступні: проведення семінарів та просвітницьких заходів щодо підвищення кваліфікації, розповсюдження знань, засвоєння національного досвіду щодо виробництва якісної продукції та послуг; створення концепцій розвитку якісного виробництва; розробка і запровадження стандартів;

стимулювання екологічного виробництва; врахування економічних та екологічних методів управління якістю продукції та послуг [3].

Для популяризації МБ слід створити програми, спрямовані на залучення молоді в підприємницьку діяльність, що забезпечують пропаганду, відбір, навчання, супровід підприємницьких проектів. На будь-якому етапі розвитку держави, суспільства і бізнесу формуються різні механізми, заходи та інструменти забезпечення розвитку бізнесу, але в будь-якому випадку необхідна загальна концепція його реалізації, що має цілеспрямований та систематичний характер з чітко окресленими механізмами стратегічного, тактичного та оперативного характеру.

Література

1. Führung von Kleinunternehmen Innovation. Ausgabe Nr. 13. November 2014 [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://www.7impact.com/fileadmin/downloads/KU-Magazin/ku13_Innovation_11_2014.pdf.
2. Innovationen in Unternehmen umsetzen [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.marktding.de/innovation/innovationen-unternehmen-umsetzen/>
3. Kathrin Wunderlich. Vor- und Nachteile von Innovationen für kleine Unternehmen - Tipps aus Weimar. März 05, 2019. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.k-wu.de/blog/vor-und-nachteile-von-innovationen-fuer-kleine-unternehmen-tipps-aus-weimar>.

Вавінський Б. О.

аспірант зі спеціальності 051 «Економіка»
(науковий керівник: **Ткачук О. В.**, кандидат економічних наук, доцент)
Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький, Україна

ТЕНДЕНЦІ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Зовнішньоекономічна діяльність належить до однієї зі сфер економічної політики держави, яка базується на виробництві продукції (виконанні робіт та наданні послуг), що призначена для іноземних ринків [2].

В епоху глобалізації активізація зовнішньоекономічної діяльності здатна забезпечити належні економічні передумови для сталого розвитку країн, які спроможні успішно конкурувати на світових ринках. Прискорюються процеси обміну науково-технічними розробками, інноваціями, зростають можливості для активної економічної співпраці між суб'єктами різних країн світу.

До основних проблем розвитку зовнішньоекономічної діяльності вітчизняних підприємств в умовах євроінтеграції вітчизняні дослідники відносять: застаріле технічне обладнання та устаткування; неефективні методи управління підприємствами; невідповідність міжнародним та європейським стандартам;